

BELEIDSPLAN ZJFT

MOTIVATIE EN VISIE

Korte samenvatting van de activiteit

De ZomerJazzFietsTour is al jarenlang een van de meest opmerkelijke muziekfestivals van Nederland. Bezoekers worden op de fiets van concert naar concert gevoerd, vanaf de stad Groningen langs een van de mooiste en best bewaard gebleven cultuurlandschappen van Nederland, het stroomdal van het Reitdiep. In monumentale boerderijen, eeuwenoude borgen en karakteristieke middeleeuwse kerkjes wordt het publiek verrast met een veelheid aan onconventionele jazz/impro concerten. De festivalbezoeker heeft keuze verschillende fietsroutes.

Elk jaar wordt er een overkoepelend thema voor het festival gekozen. In 2013 was dit een cross-over tussen internationale folklore en jazz-impro.

Organisatie

De stichting ZomerJazzFietsTour is opgericht in januari 2000, 13 jaar na de eerste editie van het festival waar zij haar naam, doel en bestaansrecht aan ontleent. Dit festival heeft inmiddels een succesvolle geschiedenis van meer dan een kwart eeuw en werd in 2013 voor de 27^e keer worden georganiseerd in het laatste weekeinde van augustus.

Statutair staat beschreven dat de stichting tot doel heeft;

1. het bevorderen van recreatieve en culturele activiteiten in Noord-West Groningen
2. dit te bereiken door het organiseren van evenementen op het gebied van cultuur, recreatie en toerisme

In de praktijk worden beide doelen gerealiseerd met het evenement ZomerJazzFietsTour, waarvan de organisatie de kernactiviteit van de stichting vormt.

De initiatiefnemers van het festival hebben zich in 1987 georganiseerd in de stichting CuRe, die de eerste 13 edities het licht heeft doen zien.

Momenteel wordt de organisatie gedragen door een bestuur, bestaande uit 5 personen, dat gedurende het hele jaar betrokken is bij de organisatie van het festival ZomerJazzFietsTour. Daarnaast maakt de organisatie gebruik van de diensten van een drietal betaalde krachten; een programmeur, een coördinator/ zakelijk leider en een financieel adviseur. Deze 8 mensen maken zich gezamenlijk verantwoordelijk voor zowel de voorbereiding als de productionele kant van het festival. Daaronder valt ook de aansturing van meer dan 100 vrijwilligers die het festival op de verschillende locaties draaien.

Motivatie

De ZomerJazzFietsTour heeft reeds een veelheid aan succesvolle edities gekend. Wat is de noodzaak van het steeds weer organiseren van een volgende editie en het voortbestaan van dit festival in het algemeen? Dat is een vraag die de organisatie zich, zoals het een goede festivalorganisatie betaamt, ieder jaar opnieuw stelt. De volgende zaken spelen hierin een doorslaggevende rol

- Het festival is, door de combinatie van programmering, fietsrecreatie en het gebruik van locaties met een belangrijke cultuurhistorische waarde nog steeds uniek in Nederland en vormt daarmee een aanvulling van waarde op het landelijke en regionale aanbod; dit vind je nergens!
- Het festival trekt nog steeds nieuw publiek, uit de reserveringslijsten blijkt dat jaarlijks minimaal 30% van het publiek het festival nog niet eerder bezocht heeft.
- Omdat dit deels publiek van buiten de regio betreft zorgt het festival niet alleen voor kennismaking met verrassende muziek, maar ook voor kennismaking met het prachtige Noord-Groningse landschap. Ook buiten het festival zorgt dat voor nieuwe liefhebbers die, zo blijkt nog eens terugkeren voor een langer (vakantie)verlijf.
- Het festival geniet veel draagvlak in de regio en vormt voor dorpen een jaarlijks hoogtepunt waarbij mensen elkaar ontmoeten, de hele gemeenschap zich inzet om iets feestelijks te organiseren.
- Ook trouwe bezoekers tonen zich ieder jaar opnieuw verrast door onverwachte combinaties van musici, ongebruikelijk repertoire of gezelschappen die in Nederland zelden te zien zijn.
- Het festival heeft aanzien bij jazz-impromusici. De uitspraak 'dit is het leukste festival dat ik ken' is veel gehoord. Niet alleen de bijzondere locaties en het voor de stijl vaak ongewoon grote publiek, maar ook

de gelegenheid tot het ontmoeten van en uitwisselen met andere (internationale) muzikanten onder het genot van een huisgemaakte maaltijd is hier debet aan.

Artistieke visie

De artistieke visie van de ZomerJazzFietsTour heeft drie peilers, die zich (logischerwijs) in de motivatie voor het festival al duidelijk manifesteren:

- ☛ Progressieve eigenzinnigheid, avontuur en het bieden van tegenwicht aan de dominante jazzfestivalcultuur
- ☛ De match van landschap en locatie met jazz-impro muziek
- ☛ Vernieuwing door het bijeenbrengen van internationale en nationale muzikanten in unieke bezettingen met opdrachten die nieuw repertoire opleveren en het lanceren van nieuwe projecten en premières.

Doelstellingen die binnen de artistieke visie vallen zijn

- ☛ De ambassadeursfunctie innemen voor internationale jazz/impro muziek voor het Nederlands en buitenlandse publiek.
- ☛ Het festival zijn waarin een podium wordt geboden aan muzikale projecten en experimenten op het gebied van jazz/impro

Vernieuwing en kwaliteit

Vernieuwing is een belangrijk kernconcept in de formule van het festival en één van de aspecten die het zo succesvol maakt. De kracht van vernieuwing binnen de ZomerJazzFietsTour kenmerkt zich door het feit dat 'nieuw' geen doel op zichzelf vormt, maar een logisch gevolg is van de opzet van het festival en de voortdurende zoektocht naar kwaliteit. Drie gebieden waarop dit zichtbaar wordt zijn;

Culturaanbod

Vernieuwend als onderscheidend, oorspronkelijk:

Het festival neemt een unieke plaats in in het Nederlands en Groninger culturaanbod.

- ☛ De ZomerJazzFietsTour kent geen vergelijkbaar festival in eigen land. Er is geen ander festival dat zich enkel richt op het brengen van een internationale programmering aan jazz/impro muziek.
- ☛ Uniek en mede bepalend voor de programmering is de diversiteit in soorten concertlocaties. Een boerenschuur vraagt een ander geluid dan een fabrieksatelier. Een solo-contrabasconcert krijgt een nieuwe dimensie in een middeleeuws kerkje. De programmering is daarmee niet los te zien van de vorm van het festival.
- ☛ De programmering laat door de jaren heen een blijvende zoektocht zien naar 'het avontuur in de muziek', tegen alle modes in en onderscheid zich daarmee van de mainstream.
- ☛ Om tot voldoende variatie en vernieuwing te komen ten opzichte van eerdere edities wordt steeds gekozen voor een internationale programmering. Ook dit draagt bij aan een duidelijke positionering van het festival.

Publiek

Vernieuwend als verassend

- ☛ Het accent in de programmering ligt op de voor het grote publiek onbekende en meer eigenzinnige improvisatiemuziek met soms ongebruikelijk instrumentarium en/of groepssamenstelling.
- ☛ De unieke combinatie van jazz en geïmproviseerde muziek en de situering in het Groninger landschap maakt het mogelijk te programmeren op kwaliteit in plaats van de algemene smaak van het publiek. De non-conformistische houding in de programmering wordt bij dit festival door het publiek zelfs hogelijk gewaardeerd. Wij voorzien daarmee in de behoefte van het publiek om zich op een laagdrempelige wijze te laten verrassen, te laten uitdagen en te genieten van cultuur die zich op of net buiten de rand van haar eigen kader bevindt.
- ☛ *De ZomerJazzFietsTour streeft ernaar het onbekende bemind te maken.*
- ☛ De fysieke afstand tussen de locaties zorgt er daarbij voor dat de bezoeker niet overvoerd raakt door een veelheid aan nieuwe impulsen.

Musici en sector

Vernieuwend als initiërend, samenbrengend

- ☛ De ZomerJazzFietsTour stimuleert en initieert het bijeenbrengen van muzikanten in unieke bezettingen met opdrachten die nieuw repertoire opleveren. Daarnaast staat de lancering van nieuwe projecten en premières hoog in het vaandel.
- ☛ Hoewel het festival in haar bestaansgeschiedenis steeds verder is geprofessionaliseerd heeft het zijn informele karakter niet verloren. Musici ontmoeten elkaar na afloop van de concerten een huiskamer voor een maaltijd en een borrel. Ook buiten de concerten vinden zo bijzondere ontmoetingen plaats en is het festival een smeltkroes voor nieuwe ideeën en ongebruikelijke initiatieven.

PROGRAMMERING

Een internationale programmering is van oudsher een belangrijk kenmerk van de ZomerJazzFietsTour. De constante artistieke kernambitie is om een kwalitatief hoogstaand en gevarieerd programma te kunnen behouden. In een langer lopend festival met een zeer specifieke programmering als de ZomerJazzFietsTour schuilt een gevaar dat het festival zich onvoldoende weet te variëren. Een internationale oriëntatie is daarom onontbeerlijk.

In de beginjaren van het festival waren er om die reden nauwe banden de Engelse jazz-improscène. Muzikanten als Derek Bailey, Evan Parker, Keath Tippet, Huw Warren, Steve Argulise en Billy Yenkin hebben in die jaren belangrijke bijdragen geleverd aan het programmeringsprofiel. De afgelopen jaren heeft het festival de internationale programmering meer op de voorgrond geplaatst door haar in te passen in het routeconcept. Zo zijn inmiddels een Berlijnse, Scandinavische, Russische en Franse route de revue gepasseerd.

Ontwikkelingsbijdrage muzikanten

De betekenis van onze programmering voor de ontwikkeling van het genre, de deelnemende musici en formaties is zowel in de paragraaf 'motivatie project' als onder het kopje 'vernieuwing en kwaliteit' al genoemd;

- ✦ De diversiteit in soorten concertlocaties levert voor de musici inspirerende nieuwe ervaringen op doordat er bij wijze van spreken 'interactie' ontstaat tussen de muziek en het cultureel erfgoed.
- ✦ De ZomerJazzFietsTour stimuleert en initieert het bijeenbrengen van muzikanten in unieke bezettingen met opdrachten die nieuw repertoire opleveren. Daarnaast staat de lancering van nieuwe projecten en premières hoog in het vaandel.
- ✦ Hoewel het festival in haar bestaansgeschiedenis steeds verder is geprofessionaliseerd heeft het zijn informele karakter niet verloren. Ook buiten de concerten vinden bijzondere ontmoetingen plaats en is het festival een smeltkroes voor nieuwe ideeën en ongebruikelijke initiatieven.
- ✦ Op het gebied van folklore (instrumenten en verhalen) uit de verschillende streken nodigt het festival diverse cross-over formaties uit: Brazilië, Mali, Turkije, Cuba, Rusland

Randprogrammering

De ZomerJazzFietsTour houdt zich de afgelopen jaren in toenemende mate bezig met randprogrammering die haar streven naar ambassadeurschap voor het Noord-Groninger landschap en jazz-impro ondersteunt. Naast de inhoudelijke informatie over locaties en cultuurlandschap die sinds het lanceren van de eigen website in 2001 aldaar te vinden is betreft het festival de afgelopen 3 jaar plaatselijke musea in het programma door ze in te lijven als concertlocatie. Vanaf 2010 verleent museum Wierdenland enthousiaste medewerking aan het festival. De festivalbezoeker combineert hier het beluisteren van echte 'piepknor' (plaatselijke volksterm voor de meest ontoegankelijke jazz-impro) met cultuurhistorie over het wierdenlandschap, dat aanschouwelijk is gemaakt met o.a. allerlei archeologisch materiaal dat is opgedaan bij afgravingen van diverse wierden. Leuk om te vermelden is dat iedere in het museum belichte wierde een kerk bevat waar op de festivaldag een concert plaatsvindt. Het bezoekerscentrum de Buitenplaats van de Stichting Groninger landschap is een van de locaties waar een concert wordt georganiseerd.

Daarnaast zijn er plannen om meer boeren uit de omgeving te betrekken bij het festival om de bezoeker ook bekend te maken met de agrarische bedrijvigheid in de regio. In de horeca werken we met het duurzaamheidsconcept en we bieden gelegenheid voor het verkopen van regionale producten (jam, wijn, kaas, worst, speltbier) op de centrale startlocatie.

De directe omgeving van het festival kent een behoorlijk aantal basisscholen, waarvan er één in de centrale dorpskern (Garnwerd) is gevestigd. Via de ouderraad van deze school en hebben we contact met het overkoepelend management van de regionale scholen. Op dit moment worden gesprekken gevoerd om het project onder de aandacht te brengen en mogelijk ook voor de zomervakantie op de scholen aandacht te besteden aan volksverhalen uit verschillende windstreken.

PUBLICITEIT EN MARKETING

Plaats in het bestaande aanbod

Accenten in de programmering en plaatsing in het landelijk aanbod van jazz/impro zijn in de loop van de jaren verschoven. Waar het festival in haar beginjaren gelijk liep met de landelijke ontwikkelingen en een dwarsdoorsnede presenteerde van de hedendaagse jazz-impro buigt de programmering zich tegenwoordig juist af van de mainstream.

De programmeur verwoordt dat als volgt:

"We geven geen breed beeld wat nu gebeurt, maar zoeken met vergrootglas kiemplantjes op."

Internationaal en nationaal is enerzijds een commercialisering te zien in jazz-festivalland. Met als doel een groter publieksbereik, geeft het jazzlandschap steeds meer funk-soul invloeden te horen en richten festivals als *Vandoeuvre Musiqueaction* zich in toenemende mate op het combineren van disciplines. In sommige gevallen gaat daarbij de specifieke jazz-impro signatuur verloren. ZomerJazzFietsTour kan, doordat zij sinds jaar en dag recreatie en cultuur combineert met het genre, haar eigenheid behouden. Er hoeven om reden van publieksbereik geen concessies gedaan te worden in de programmering. Anderzijds is er op de Nederlandse conservatoria een tendens te zien waarin 20ers zich opnieuw toeleggen op de freejazz. Overwegend jonge, buitenlandse studenten grijpen de hier geboden muzikale ruimte met beide handen aan. ZomerJazzFietsTour haakt hier op in met het uitnodigen van twee typische exponenten van dit fenomeen en brengt hiermee tevens het festival onder de aandacht bij een jonger publiek;

ZJFT, afgezet tegen (inter)nationale programmering

Nederland telt, naast podia als, Lataren/venster (Rotterdam), Paradox (Tilburg), Bimhuis (Amsterdam) en het Grand Theatre (Groningen) een klein aantal festivals waar jazz/impro ten gehore wordt gebracht. De missie van ZomerJazzFietsTour om impro-jazz te blijven programmeren, heeft met o.a. het verdwijnen van SJU aan intensiteit gewonnen; het moet gehoord blijven worden! In Nederland kent de ZomerJazzFietsTour kortom geen vergelijkbaar festival, maar sluit met haar non-conformistische internationale programmering en kamermuziekachtige impro veeleer aan op internationale ontwikkelingen in de impro- muziek.

Groningen

De ZomerJazzFietsTour neemt ook binnen de provincie Groningen een geheel eigen plek in.

Doordat het festival zich verspreidt over 3 verschillende gemeenten, samenwerkt met diverse maatschappelijke en culturele organisaties en door haar bestaansgeschiedenis kan de ZomerJazzFietsTour rekenen op een breed draagvlak. Dat wordt zichtbaar in het grote aantal vrijwilligers (meer dan 100) dat zich jaarlijks met enthousiasme voor het festival inzet. Kleine ondernemers in de dorpen dragen het festival een warm hart toe door de extra publiciteit die het oplevert en laten dit merken door sponsoring in natura. Er is intensieve samenwerking met de commissies die zorg dragen voor de verschillende kerken die ook naast het festival met regelmaat plaats bieden aan culturele activiteiten. ZomerJazzFietsTour verzorgt met haar bredere (inter)nationale publieksspreiding ook voor deze organisaties nieuwe aandacht en ander publiek.

Met de uitgebreide media-aandacht die het festival ieder jaar genereert, zet de ZomerJazzFietsTour Groningen in het zonnetje. Zowel voorafgaand aan het festival als achteraf in de vorm van recensies en radio-uitzendingen wordt landelijk aandacht besteed aan het muzikale evenement. Ook in het buitenland wordt het festival gezien. Juist de combinatie van activiteiten in de stad (Proloog, Noorderzonfestival) en de bijzondere fietstocht langs wierden, oude meanders, maren, monumentale boerderijen en middeleeuwse kerkjes, geeft de bezoeker een voortreffelijk beeld van wat Groningen allemaal te bieden heeft. Vooral mensen die in eerste instantie voor de muziek komen, maken op een heel bijzondere wijze kennis met zowel het platteland als de stad. En ...eenmaal Groningen gezien, dan smaakt dat naar meer.

Publiek

Het publiek van de ZomerJazzFietsTour is uitgegroeid van een kleine groep lokale liefhebbers tot een internationaal en breed samengesteld gezelschap. Het festival trekt met een eigenzinnige programmering van moderne improvisatiemuziek een voor deze muzieksoort groot publiek.

Door de combinatie van fietsrecreatie, jazz-impro, maar ook de karakteristieke sfeer herbergt de ZomerJazzFietsTour ook een zeer divers publiek. Nog steeds komen ieder jaar nieuwe muzikliefhebbers in

aanraking met het oude Groninger landschap en ontmoeten fietsfanaten verrassende nieuwe muziek. De bezoekers komen voor ongeveer 50% uit Noord-Nederland; van de overige 50% is zo'n 14% afkomstig uit het buitenland, voornamelijk uit Duitsland. Weinig evenementen in Noord-Nederland zullen op zo veel (inter)nationale belangstelling kunnen rekenen. Afhankelijk van het weer brengt een nieuwe generatie ouders ook kroost mee om op jonge leeftijd kennis te maken met beide.

Daartegenover is het belangrijk het kleinschalige en intieme karakter van het festival te behouden. Juist de bijzondere sfeer waarin contact tussen publiek onderling en interactie met de muzikanten mogelijk is, is een belangrijke kwaliteit van de ZJFT.

Met onze huidige strategie gaan wij de uitdaging aan doelgroepen binnen te halen waarbij de affiniteit met jazz/impro niet voor de hand ligt. De ZomerJazzFietsTour zoekt contact met organisaties en media die zich richten op het klassieke genre en kamermuziek.

Er is een intensieve samenwerking met Marketing Groningen. Daarnaast zijn er contacten met scholen en de in de afgelopen jaren opbloeiende Balkanfolklore-scène in Nederland en worden nationale conservatoria benaderd voor samenwerking en publiek.

PR

ZomerJazzFietsTour zet een breed scala aan middelen in om haar publiek te bereiken;

- ✦ **Website www.zjft.nl** dient als platform voor allerlei informatie en marketing. D.m.v. uitgebreide service informeert en bindt de organisatie haar publiek. Op de website is naast service die direct betrekking heeft op het festival (kaartverkoop, routekaarten, luisterfragmenten) ook ruimte voor informatie m.b.t. verblijf en omgeving. Zo staat er een lijst met overnachtingsmogelijkheden op en is er informatie te vinden over de verschillende historische locaties en landschappen die de ZomerJazzFietsTour aandoet. Daarmee bieden wij de stichting Het Groninger Landschap en van de stichting Oude Groninger Kerken ook ruimte zich te profileren. Daarnaast zorgen vermeldingen van het festival en links op de websites van deze organisaties voor nieuw publiek.
- ✦ **Sociale media;** ZomerJazzFietsTour profileert zich actief in de sociale media en mag inmiddels rekenen op ruime belangstelling via Facebook, Myspace en Last.FM. In het voorjaar van 2013 zal ook een Twitteraccount worden aangemaakt, zodat belangstellenden o.a. live ontwikkelingen kunnen volgen m.b.t. programmering en organisatie.
- ✦ **Publiciteit in de regionale, landelijke en internationale pers** (Engeland, Duitsland, België en Frankrijk) d.m.v. persberichten, advertenties.
- ✦ **Specifieke aandacht in kranten en tijdschriften;** In de afgelopen jaren is o.a. in Volkskrant en NRC met enige regelmaat aandacht aan het festival besteed in de vorm van een uitgebreide recensie of verslag. Ook bij minder direct voor de hand liggende tijdschriften wordt aandacht aan de ZomerJazzFietsTour besteed, zoals Libelle, Vriendin, Holland Herald (KLM's inflight magazine) en Touractief.
- ✦ **Publiciteit in drukwerk van andere festivals;** o.a. Noorderzon, North Sea Jazz.
- ✦ **Festival- en evenementen ladders en agenda's;**
- ✦ **Drukwerk;** regionaal en landelijk worden folders, posters en programmaboekjes verspreid. Voor verspreiding van flyers wordt o.a. gebruik gemaakt van een mailingbestand met zo'n 2000 bezoekers van het festival. Het drukwerk wordt verder gedistribueerd op diverse cultuur-, muziek- en jazzgelieerde locaties in het land.
- ✦ **Publiciteit via kaartverkoop** op voorverkoopadressen
- ✦ **Samenwerking;** De ZomerJazzFietsTour werkt samen met tal van organisaties:

Ondernemerschap

De ZomerJazzFietsTour wil een rol vervullen als ambassadeur voor onconventionele, verrassende jazz/impro en het Groninger landschap. Dit bereikt de organisatie door beide rollen te combineren in de unieke vorm van het festival. De combinatie van fietsen, cultuurlandschap, verrassende muziek en antieke locaties werkt drempelverlagend voor alle aspecten en trekt een publiek dat voor en enkel element uit dat spectrum niet zou komen opdraven.

Kernwoord daarbij is 'drempelverlagend'. Voor het vervullen van een ambassadeursfunctie is, onzes inziens, een lage drempel een vereiste. Mensen worden in aanraking gebracht met iets dat ze nog niet kennen en moeten daartoe worden uitgenodigd, over de drempel getrokken.

Die laagdrempeligheid vertaalt zich ook naar het prijsbeleid van de ZomerJazzFietsTour. Voor individuele concerten van de geprogrammeerde gezelschappen betaalt men normaliter gemiddeld tussen €15,- en €25,-. Evenementen die, evenals de ZJFT, tickets aanbieden die vrij toegang geven tot meerdere concerten, vragen daarvoor tussen €50,- en €100,- per ticket. Een passe-partout voor de ZomerJazzFietsTour kost momenteel maximaal €35,- en geeft keuze uit ruim 25 concerten en is daarmee nog steeds relatief goedkoop.

Om dit prijsbeleid en daarmee haar ambassadeursfunctie te kunnen handhaven zoekt de ZomerJazzFietsTour samenwerking en financiële ondersteuning bij o.a. instituten met een belang in het promoten van Groningen en/of jazz/impro. Het festival vindt die ondersteuning al jaren bij o.a. de provincie Groningen, de gemeente Groningen, de gemeente Zuidhorn en de gemeente Winsum en bewijst daarmee het bestaande draagvlak. Door haar ambassadeursambitie blijft deze samenwerking ook in de toekomst belangrijk voor het festival. De organisatie richt zich daarom niet volledig op financiële onafhankelijkheid van gemeenten en provincie.

Naast recette, drankverkoop, sponsoring blijft het festival zoeken naar alternatieve inkomensbronnen. In 2012 is het initiatief 'vrienden van ZJFT' gelanceerd. Het festival oormerkt een aantal projecten en spreekt hiervoor gericht begunstigers aan. Dit zorgt voor een meer flexibele begroting en een grotere betrokkenheid van de begunstigers; 'crowdfunding' maar dan anders.....